

KASVUHOONEGAASID

Osa 3: Kasvuhoonegaaside hinnangu valideerimise ja tõendamise nõuded koos juhistega

Greenhouse gases

Part 3: Specification with guidance for the validation and verification of greenhouse gas assertions (ISO 14064-3:2006)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN ISO 14064-3:2012 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles aprillis 2012;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2013. aasta juunikuu numbris.

Standardi on tõlkinud Getlyn Denks, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud EVS/TK 33, standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 33 „Juhtimissüsteemid“.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud EVS/TK 33, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN ISO 14064-3:2012 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 29.02.2012.	Date of Availability of the European Standard EN ISO 14064-3:2012 is 29.02.2012.
---	--

See standard on Euroopa standardi EN ISO 14064-3:2012 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN ISO 14064-3:2012. It has been translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.020.40 Saaste, saastekontroll ja saastamise vältimine
Võtmesõnad: heitkogus, hindamine, tõendamine, tõendamisotsus
Hinnagrupp RR

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Greenhouse gases - Part 3: Specification with guidance for the
validation and verification of greenhouse gas assertions (ISO
14064-3:2006)**

Gaz à effet de serre - Partie 3: Spécifications et lignes
directrices pour la validation et la vérification des
déclarations des gaz à effet de serre (ISO 14064-3:2006)

Treibhausgase - Teil 3: Spezifikation mit Anleitung zur
Validierung und Verifizierung von Erklärungen über
Treibhausgase (ISO 14064-3:2006)

This European Standard was approved by CEN on 5 February 2012.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	10
2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	10
3 PÕHIMÕTTED.....	16
3.1 Üldist.....	16
3.2 Sõltumatus.....	17
3.3 Eetikakoodeks.....	17
3.4 Õiglane esitus.....	17
3.5 Ametialane hoolikus.....	17
4 NÕUDED VALIDEERIMISELE JA TÕENDAMISELE.....	17
4.1 Valideerijad või tõendajad.....	17
4.2 Valideerimis- ja tõendamisprotsess.....	18
4.3 Valideerimise või tõendamise kindlustase, eesmärgid, kriteeriumid ja ulatus.....	19
4.4 Valideerimise või tõendamise ettevalmistamine.....	20
4.5 KHG teabesüsteemi ja selle ohje hindamine.....	22
4.6 KHG andmete ja teabe hindamine.....	22
4.7 Valideerimis- või tõendamiskriteeriumitele vastavuse hindamine.....	22
4.8 KHG hinnangu hindamine.....	23
4.9 Valideerimis- ja tõendamisotsus.....	23
4.10 Valideerimise või tõendamise tõendusdokumendid.....	24
4.11 Faktid, mis avastatakse pärast valideerimist või tõendamist.....	24
Lisa A (teatmelisa) Juhised ISO 14064 antud osa kasutamiseks.....	25
Kirjandus.....	60

CONTENTS

FOREWORD.....	3
INTRODUCTION.....	4
1 SCOPE.....	10
2 TERMS AND DEFINITIONS.....	10
3 PRINCIPLES.....	16
3.1 General.....	16
3.2 Independence.....	17
3.3 Ethical conduct.....	17
3.4 Fair presentation.....	17
3.5 Due professional care.....	17
4 VALIDATION AND VERIFICATION REQUIREMENTS.....	17
4.1 Validators or verifiers.....	17
4.2 Validation and verification process.....	18
4.3 Level of assurance, objectives, criteria and scope of the validation or verification.....	19
4.4 Validation or verification approach.....	20
4.5 Assessment of the GHG information system and its controls.....	22
4.6 Assessment of GHG data and information.....	22
4.7 Assessment against validation or verification criteria.....	22
4.8 Evaluation of the GHG assertion.....	23
4.9 Validation and verification statement.....	23
4.10 Validation or verification records.....	24
4.11 Facts discovered after the validation or verification.....	24
Annex A (informative) Guidance for use of this part of ISO 14064.....	25
Bibliography.....	60

EESSÕNA

Dokumendi (ISO 14064-3:2006) on koostanud ISO (*International Organization for Standardization*) tehniline komitee ISO/TC 207 „Keskkonnajuhtimine“ ja see on CCMC poolt üle võetud kui EN ISO 14064-3:2012.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2012. a augustiks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2012. a augustiks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse subjekt. CEN-i [ja/või CENELEC-i] ei saa pidada vastutavaks sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on standardi ISO 14064-3:2006 teksti ilma ühegi muutuseta üle võtnud standardina EN ISO 14064-3:2012.

FOREWORD

The text of ISO 14064-3:2006 has been prepared by Technical Committee ISO/TC 207 “Environmental management” of the International Organization for Standardization (ISO) and has been taken over as EN ISO 14064-3:2012 by CCMC.

This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by August 2012, and conflicting national standards shall be withdrawn at the latest by August 2012.

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. CEN [and/or CENELEC] shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights.

According to the CEN/CENELEC Internal Regulations, the national standards organizations of the following countries are bound to implement this European Standard: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and the United Kingdom.

Endorsement notice

The text of ISO 14064-3:2006 has been approved by CEN as a EN ISO 14064-3:2012 without any modification.

SISSEJUHATUS

0.1 Kliimamuutust on tuvastatud kui ühte suuremat väljakutset, millega rahvad, valitsused, ettevõtted ja kodanikud tulevastel aastakümnetel silmitsi seisavad. Kliimamuutustel on mõju nii inim- kui loodussüsteemidele ning need võivad viia oluliste muutusteni ressursside kasutamises, tootmises ja majandustegevuses. Vastutegevusena on rahvusvahelisel, regionaalsel, rahvuslikul ja kohalikul algatusel välja töötatud ja rakendatud Maa atmosfääris kasvuhoonegaaside (KHG) kontsentratsiooni piiramine. Sellised algatused tuginevad KHG heitmete ja/või eemaldajate kogustel, seirel, aruandlusel ja tõendamisel.

ISO 14064-1 täpsustab planeerimise, arenduse, haldamise ning aruandluse põhimõtteid ja nõudeid KHG inventeerimiseks organisatsiooni või ettevõtte tasandil. See sisaldab nõudeid KHG heitkoguse piiride määramiseks, organisatsiooni KHG heitmete ja eemaldajate määramiseks ning tuvastab konkreetse ettevõtte tegevusi või ettevõtmissi, mille eesmärk on parandada kasvuhoonegaaside haldamist. Samuti sisaldab see nõudeid ja juhiseid inventuuri kvaliteedijuhtimisele, aruandlusele, siseauditile ja organisatsiooni vastutusele tõendamise tegevustes.

ISO 14064-2 keskendub KHG kavale või kavapõhiste spetsiaalsetele tegevustele, mille eesmärk on KHG heitkoguse vähendamine või KHG eemaldajate suurendamine. See sisaldab põhimõtteid ja nõudeid kava baasstsenaariumi paika panemiseks ja jälgimiseks, kava koguse määramise ja kava tulemuslikkuse aruandluse jaoks baasstsenaariumi suhtes ning annab aluse KHG kava valideerimiseks ja tõendamiseks.

See ISO 14064 osa täpsustab KHG inventuuri tõendamise ja KHG kavade valideerimise või tõendamise põhimõtteid ja nõudeid. See kirjeldab KHG-ga seotud valideerimis- või tõendamisprotsessi spetsiifilisi komponente, nagu valideerimise või tõendamise planeerimine, protseduuride hindamine ja organisatsiooni või projekti KHG hinnangute hindamine. Seda ISO 14064 osa võivad KHG hinnangute valideerimiseks või tõendamiseks kasutada organisatsioonid või sõltumatud osapooled.

Joonisel 1 on kirjeldatud ISO 14064 kolme osa omavahelised seosed.

0.2 Standardist ISO 14064 on oodata kasu organisatsioonidele, valitsustele, kava toetajatele ja huvirühmadele kogu maailmas, tagades selguse ja arvulise järjepidevuse KHG inventuuride või kavade koguste määramisel, seirel, aruandlusel ja valideerimisel või tõendamisel. Eriti võib ISO 14064 kasutamine

INTRODUCTION

0.1 Climate change has been identified as one of the greatest challenges facing nations, governments, business and citizens over future decades. Climate change has implications for both human and natural systems and could lead to significant changes in resource use, production and economic activity. In response, international, regional, national, and local initiatives are being developed and implemented to limit greenhouse gas (GHG) concentrations in the Earth's atmosphere. Such GHG initiatives rely on the quantification, monitoring, reporting and verification of GHG emissions and/or removals.

ISO 14064-1 details principles and requirements for designing, developing, managing and reporting organization- or company-level GHG inventories. It includes requirements for determining GHG emission boundaries, quantifying an organization's GHG emissions and removals and identifying specific company actions or activities aimed at improving GHG management. It also includes requirements and guidance on inventory quality management, reporting, internal auditing and the organization's responsibilities in verification activities.

ISO 14064-2 focuses on GHG projects or project-based activities specifically designed to reduce GHG emissions or increase GHG removals. It includes principles and requirements for determining project baseline scenarios and for monitoring, quantifying and reporting project performance relative to the baseline scenario and provides the basis for GHG projects to be validated and verified.

This part of ISO 14064 details principles and requirements for verifying GHG inventories and validating or verifying GHG projects. It describes the process for GHG-related validation or verification and specifies components such as validation or verification planning, assessment procedures and the evaluation of organization or project GHG assertions. This part of ISO 14064 can be used by organizations or independent parties to validate or verify GHG assertions.

Figure 1 displays the relationships between the three parts of ISO 14064.

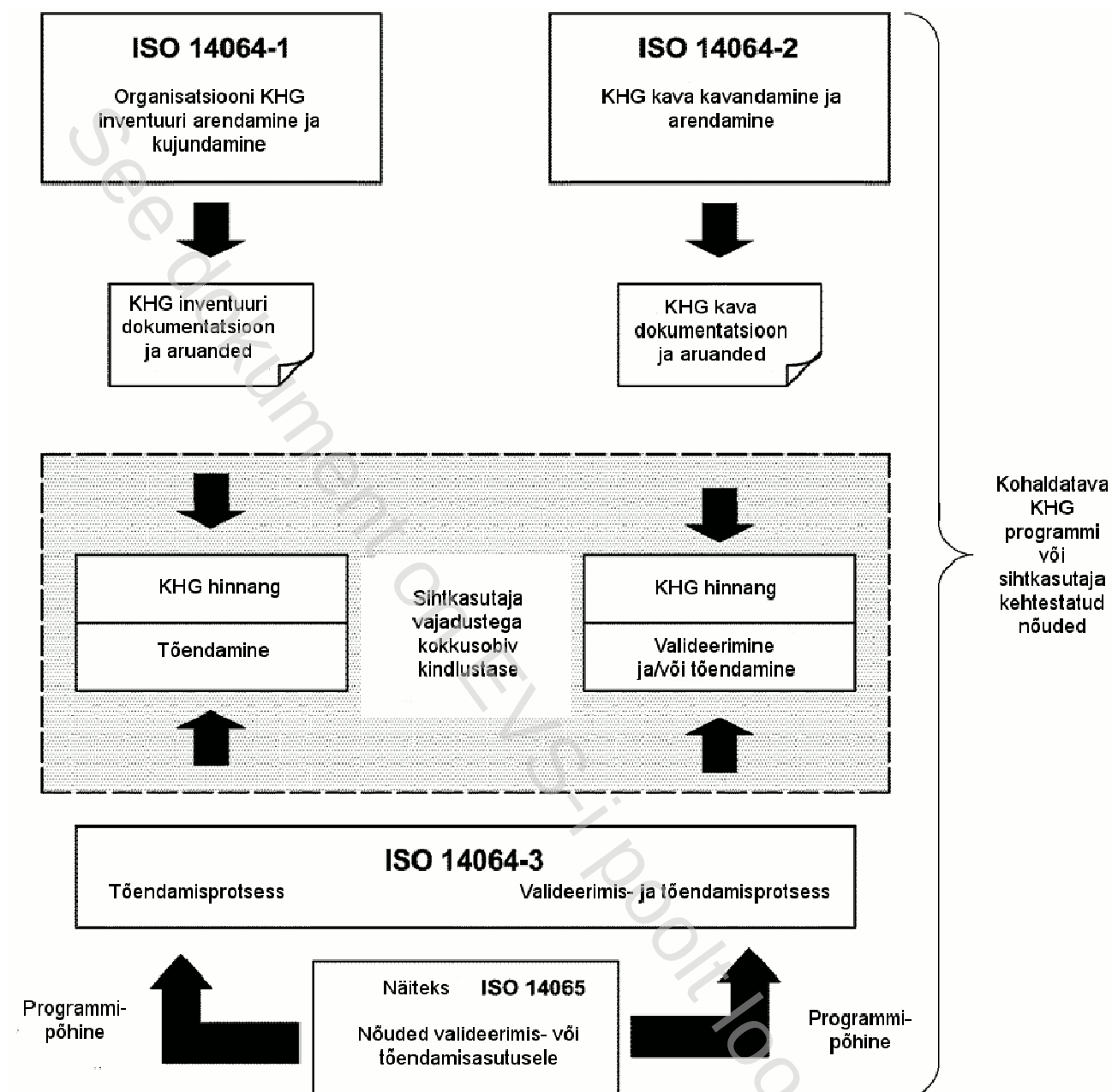
0.2 ISO 14064 is expected to benefit organizations, governments, project proponents and stakeholders worldwide by providing clarity and consistency for quantifying, monitoring, reporting and validating or verifying GHG inventories or projects. Specifically, use of ISO 14064 could

— suurendada KHG koguse keskkonnaalast terviklikkust,	— enhance the environmental integrity of GHG quantification,
— suurendada KHG koguse usaldusväärsust, järjepidevust ja läbipaistvust, seiret ja aruandlust, sealhulgas KHG kava heitkoguse vähendamist ja eemaldajate suurendamist,	— enhance the credibility, consistency and transparency of GHG quantification, monitoring and reporting, including GHG project emission reductions and removal enhancements,
— lihtsustada organisatsiooni KHG juhtimisstrateegiate ja plaanide arengut ja rakendamist,	— facilitate the development and implementation of an organization's GHG management strategies and plans;
— lihtsustada KHG kavade arengut ja rakendamist,	— facilitate the development and implementation of GHG projects,
— lihtsustada suutlikkust jälgida KHG heitkoguse vähendamise ja/või KHG eemaldajate suurendamise tulemuslikkust ja edu ning	— facilitate the ability to track performance and progress in the reduction of GHG emissions and/or increase in GHG removals, and
— lihtsustada KHG heitkoguse vähendamise või eemaldajate suurendamise krediteerimist ja kaubandust.	— facilitate the crediting and trade of GHG emission reductions or removal enhancements.

ISO 14064 kasutaja võib saada kasu mõningatest alljärgnevatest rakendustest:

Users of ISO 14064 could find benefit from some of the following applications:

a) ettevõtte riskijuhtimine: näiteks riskide ja võimaluste tuvastamine ja haldamine;	a) corporate risk management: for example, the identification and management of risks and opportunities;
b) vabatahtlikud algatused: näiteks osalemine vabatahtlikus KHG aruandluse või registreerimise algatuses;	b) voluntary initiatives: for example, participation in voluntary GHG registry or reporting initiatives;
c) KHG turud: näiteks KHG lubade või krediitide ostmise ja müümine;	c) GHG markets: for example, the buying and selling of GHG allowances or credits;
d) regulatiivne / riiklik aruandlus: näiteks varajase tegevuse krediteerimine, lepped või riiklikud aruandlusprogrammid.	d) regulatory/government reporting: for example, credit for early action, negotiated agreements or national reporting programmes.

Joonis 1 — ISO 14064 osade vahelised seosed

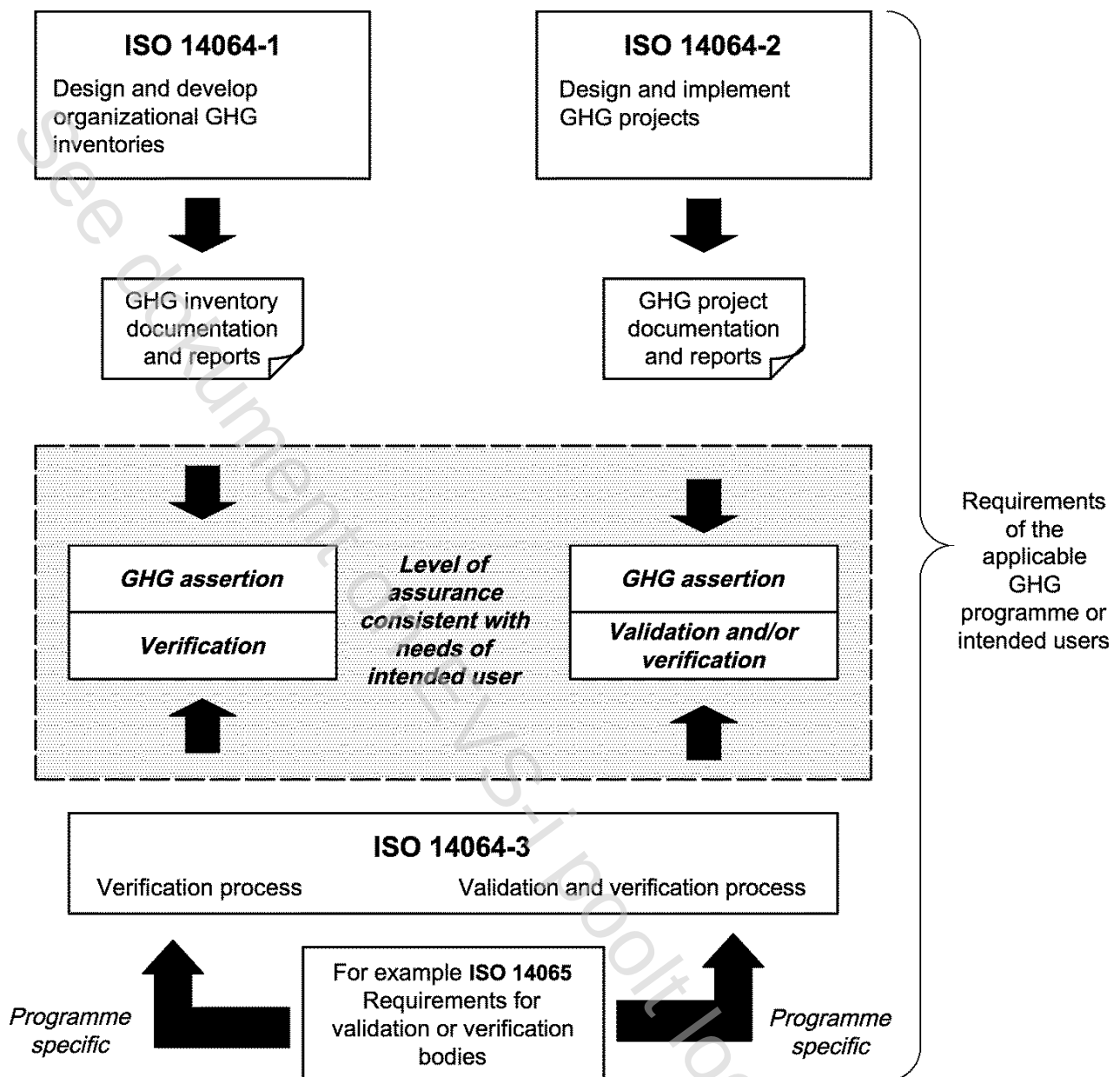

Figure 1 — Relationship between the parts of ISO 14064

0.3 See osa standardist ISO 14064 tagab põhimõtted, nõuded ja juhised neile, kes viivad läbi KHG teabe valideerimist ja tõendamist. Selle eesmärk on olla kasulik suurele hulgale võimalikele kasutajatele, sealhulgas:

- esimese, teise ja kolmanda osapoole KHG valideerijatele ja tõendajatele;
- organisatsioonidele ja indiviididele, kes on seotud KHG kavade arendamise ja kasutuselevõtuga;
- organisatsioonidele, kes viivad läbi asutuse-siseseid KHG teabe alaseid auditeid;
- organisatsioonidele, kes on seotud KHG valideerijate või tõendajate koolitamisega;

0.3 This part of ISO 14064 provides principles, requirements and guidance for those conducting GHG information validation and verification. It is intended to be useful to a broad range of potential users, including:

- 1st, 2nd and 3rd party GHG validators and verifiers;
- organizations and individuals involved in developing and commissioning GHG projects;
- organizations conducting internal audits of their GHG information;
- organizations involved in GHG validator or verifier training;

- vabatahtlike ja kohustuslike KHG programmide administraatoritele;
- investeerimis-, finants- ja kindlustusühendustele;
- regulatsioonide väljatöötajatele ja neile, kes on seotud akrediteerimise ja heitkogustega kauplemise vastavushindamisega ning heitkoguste eemaldajate kompenseerimisprogrammidega.

- voluntary and mandatory GHG programme administrators;
- investor, finance and insurance communities;
- regulators and those involved in the accreditation and conformity assessment of emissions trading and emission or removal offset programs.

0.4 Selle ISO 14064 osa nõuded kirjeldavad protsessi, et tagada kindlus sihtkasutajatele, et organisatsiooni või kava KHG hinnangud on täielikud, täpsed, järjepidevad, läbipaistvad ja ilma oluliste väärkajastusteta. Valideerimis- ja tõendamisprotsessid on sarnased; kuigi on erinevusi tegevuste rõhuasetuses. Protsessi saab rakendada kahel viisil: sisemine ja välimine. Sisemise rakendamise puhul saab ISO 14064 seda osa kasutada juhendina, kuid välise rakendamise korral võib seda kasutada kui nõuete kogumit.

0.4 The requirements of this part of ISO 14064 describe a process for providing assurance to intended users that an organization's or project's GHG assertions are complete, accurate, consistent, transparent and without material discrepancies. The processes of validation and verification are similar; however, there are differences in the emphasis of the activities. The process can be applied in two ways: internal and external. Internal applications can use this part of ISO 14064 as a guideline, whereas external applications can use it as a set of requirements.

Valideerimis- ja tõendamistegevuse ulatus sõltub

The extent of the validation and verification activities depends on

- nõutavast kindlustasemest,
- sihtkasutaja vajadusest,
- valideerimise või tõendamise tegevuste eesmärkidest ning
- valideerimis- või tõendamiskriteeriumitest.

- the level of assurance required,
- needs of the intended user,
- objectives of the validation or verification activities, and
- the validation or verification criteria.

KHG hinnang võib olla kinnitus erinevatele soorituse aspektidele, nagu näiteks järgmised:

A GHG assertion can be a statement about different aspects of performance, such as the following:

- a) organisatsiooni KHG heitkoguse või eemaldajate koguse määramine;
- b) KHG kava heitkoguse vähendamise või eemaldajate suurendamise koguse määramine;
- c) ISO 14064-1 või ISO 14064-2 nõuetele vastavus;
- d) seadusandliku korralduse või KHG programmi nõuetele ja põhimõtetele vastavus;
- e) sisemiste süsteemide ja ohje protsesside tulemuslikkus või efektiivsus;
- f) tööprotsessi tulemuslikkus või efektiivsus.

- a) quantification of organizational GHG emissions or removals;
- b) quantification of project GHG emission reductions or removal enhancements;
- c) conformity with the requirements of ISO 14064-1 or ISO 14064-2;
- d) compliance with the principles and requirements of regulatory regimes or GHG programmes;
- e) performance or effectiveness of internal systems and control processes;
- f) performance or effectiveness of operational processes.

Kolmandas peatükis kirjeldatakse valideerimise ja tõendamise põhimõtteid ja asjaolusid. Need aitavad kasutajal väärtustada valideerimise ja tõendamise põhiolulist ning on vajalikud eeldused neljandas peatükis esitatud KHG kavade valideerimise ning organisatsiooni või KHG kava hindamise tõendamise nõuetele. Need nõuded sisaldavad valideerimise või tõendamise eesmärkide, kriteeriumite ja ulatuse (sisaldab ka nõutud kindlustaset) seadmist, valideerimis- või tõendamistegevuste koordineerimist, organisatsiooni või KHG kava KHG teabe valideerimise või tõendamise meetodi väljatöötamist, KHG teabe valideerimiseks ja tõendamiseks sobiliku valmivõtu korra väljatöötamist ning organisatsiooni või KHG kava ohje kontrollimist. Samuti tagab see jaotis nõuded valideerimis- või tõendamisotsuse koostamisele ja teavitamisele.

Informatiivses lisas A olev juhis annab KHG programmi või tingimuste valiku alt täiendavat teavet valideerimiseks ja tõendamiseks. Lisa A annab juhiseid peatükis 4 sisalduvate valideerimise ja tõendamise nõuetele, kuid ei sisalda kohustuslikke nõudeid.

0.5 Mõned jaotised nõuavad selle ISO 14064 osa kasutajatelt selgitusi teatud kasutatud meetodite kasutamisele või otsuste tegemisele. Üldjuhul sisaldavad seletused järgmist dokumenteerimist:

- Kuidas meetodit kasutati või kuidas otsus tehti.
- Miks meetod valiti või otsus tehti.

Mõned jaotised nõuavad selle ISO 14064 osa kasutajatelt põhjendusi teatud meetodite kasutamisele või otsuste tegemisele. Üldjuhul sisaldavad põhjendused järgmist dokumenteerimist:

- Kuidas meetodit kasutati või kuidas otsus tehti.
- Miks meetod valiti või otsus tehti.
- Miks ei valitud alternatiivmeetodeid.

Clause 3 describes the principles and fundamentals of validation and verification. These will help the user to appreciate the essential nature of validation and verification and they are a necessary prelude to the requirements in Clause 4 for conducting the validation of GHG projects and the verification of organizations or GHG project assertions. These requirements include the establishment of validation or verification objectives, criteria and scope (including the level of assurance required), coordination of validation or verification activities, development of a validation or verification approach of an organization's or GHG project's GHG information, establishment of appropriate sampling regimes for the validation and verification of GHG information, and the testing of the organization's or GHG project's controls. This clause also provides requirements for the drafting and communication of the validation or verification statement.

The guidance contained in the informative Annex A provides additional information for validation and verification under a range of GHG programmes or conditions. Annex A provides guidance on the validation and verification requirements contained in Clause 4, but does not include mandatory requirements.

0.5 Some clauses require users of this part of ISO 14064 to explain the use of certain approaches or decisions taken. Explanation will generally include documentation of the following:

- How approaches were used or decisions taken.
- Why approaches were chosen or decisions made.

Some clauses require users of this part of ISO 14064 to justify the use of certain approaches or decisions taken. Justification will generally include documentation of the following:

- How approaches were used or decisions taken.
- Why approaches were chosen or decisions made.
- Why alternative approaches were not chosen.

1 KÄSITLUSALA

See osa standardist ISO 14064 määratleb põhimõtted ja nõuded ning annab juhised neile, kes viivad läbi või juhivad kasvuhoonegaaside (KHG) hinnangu valideerimist ja/või tõendamist. Seda saab rakendada organisatsiooni või KHG projekti koguse määramiseks, sh kasvuhoonegaaside koguse määramiseks, seireks ja aruandluseks, mis on tehtud vastavalt standardile ISO 14064-1 või ISO 14064-2.

See standardi ISO 14064 osa täpsustab nõuded KHG valideerijate/tõendajate valimiseks, kindlustaseme, eesmärkide, kriteeriumite ja ulatuse määramiseks, valideerimise/tõendamise ettevalmistamiseks, KHG andmete, teabe, teabesüsteemide ja ohje hindamiseks, KHG hinnangute hindamiseks ning valideerimise/tõendamise aruannete koostamiseks.

ISO 14064 on KHG programmist sõltumatu. Kui KHG programm on rakendatav, siis on selle KHG programmi nõuded täienduseks ISO 14064 nõuetele.

MÄRKUS Kui ISO 14064 nõuded keelavad organisatsioonil või KHG kava pooldajal järgimast KHG programmi nõudeid, siis on selle KHG programmi nõuded ülimuslikud.

2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

2.1 kasvuhoonegaasid KHG

looduslik ja inimtekkeline atmosfääri gaasiline koostisosa, mis neelab ja eraldab kindla lainepikkusega Maa pinnalt, atmosfäärist ja pilvedest eralduvat kiirgust infrapunase spektri kiirguse ulatuses

MÄRKUS KHG-de hulka kuuluvad süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüivesinikud (HFC-d), perfluorosüivesinikud (PFC-d) ja väävelheksafluoriid (SF₆).

2.2 kasvuhoonegaaside allikas

füüsiline üksus või protsess, millest KHG vabaneb atmosfääri

2.3 kasvuhoonegaaside neeldaja

füüsiline üksus või protsess, mis eemaldab KHG atmosfäärist

1 SCOPE

This part of ISO 14064 specifies principles and requirements and provides guidance for those conducting or managing the validation and/or verification of greenhouse gas (GHG) assertions. It can be applied to organizational or GHG project quantification, including GHG quantification, monitoring and reporting carried out in accordance with ISO 14064-1 or ISO 14064-2.

This part of ISO 14064 specifies requirements for selecting GHG validators/verifiers, establishing the level of assurance, objectives, criteria and scope, determining the validation/verification approach, assessing GHG data, information, information systems and controls, evaluating GHG assertions and preparing validation/verification statements.

ISO 14064 is GHG programme neutral. If a GHG programme is applicable, requirements of that GHG programme are additional to the requirements of ISO 14064.

NOTE If a requirement of ISO 14064 prohibits an organization or GHG project proponent from complying with a requirement of the GHG programme, the requirement of the GHG programme takes precedence.

2 TERMS AND DEFINITIONS

For the purposes of this document, the following terms and definitions apply.

2.1 greenhouse gas GHG

gaseous constituent of the atmosphere, both natural and anthropogenic, that absorbs and emits radiation at specific wavelengths within the spectrum of infrared radiation emitted by the Earth's surface, the atmosphere, and clouds

NOTE GHGs include carbon dioxide (CO₂), methane (CH₄), nitrous oxide (N₂O), hydrofluorocarbons (HFCs), perfluorocarbons (PFCs) and sulfur hexafluoride (SF₆).

2.2 greenhouse gas source

physical unit or process that releases a GHG into the atmosphere

2.3 greenhouse gas sink

physical unit or process that removes a GHG from the atmosphere